Nagy Péter Tibor

Vallásszociológiai szöveggyűjtemény - 1

Szociológiai dolgozatok

A Wesley Egyház- és Vallásszociológiai Kutatóközpont sorozata

Sorozatszerkesztő: Nagy Péter Tibor

A sorozat kötetei:

1. Nagy Péter Tibor: Az 1929-ben kiadott Magyar Zsidó Lexikon személysoros adatbázisa
2. Fekete Szabolcs: A pécsi egyetem bölcsészdiplomásainak rekrutációja, 1921-1940.
3. Biró Zsuzsanna Hanna – Nagy Péter Tibor: Bölcsészek és tanárok a 19-20. században
4. Victor Karady: Ethnic and Denominational Inequalities and Conflicts in Elites and Elite Training in Modern Central-Europe. Inégalités et conflits ethniques et religieux dans les élites et leur formation en Europe Centrale moderne
5. Karády Viktor – Nagy Péter Tibor: Iskolázás, értelmiség és tudomány a 19-20. századi Magyarországon
6. Karády Viktor: Allogén elitek a modern magyar nemzetállamban. Történelmi-szociológiai tanulmányok
7. Lukács Péter Iskola a társadalomban, társadalom az iskolában
8. B Kádár Zsuzsanna - Nagy Péter Tibor: Az 1929-31-es színművészeti lexikon adatbázisa
9. Nagy Péter Tibor: Vallásszociológiai szöveggyűjtemény -1

Nagy Péter Tibor

Vallásszociológiai szöveggyűjtemény - 1

Wesley János Lelkészképző Főiskola
Theológus és Lelkész Szak
Wesley Egyház- és Vallásszociológiai Kutatóközpont
Budapest, 2016

© Nagy Péter Tibor
© Wesley János Lelkészképző Főiskola, Wesley Egyház- és Vallásszociológiai Kutatóközpont

ISBN 978-963-9744-29-5.
ISSN 2063-6733
Felelős kiadó: Iványi Gábor

Tartalom

Szerkesztői-szerzői előszó **6**
Egyháztörténet, egyházszociológia, egyházpolitika **7**
A felekezeti egyenlőtlenségek a társadalom alján: az analfabetizmus csökkenése **9**
A felekezeti csoportok és a középiskolázottság **28**
Állam és egyház a népiskola-politikában **44**
Állam és egyház a középiskola-politikában **74**
A nemzetiségi kérdés és az egyházpolitika összefüggése Magyarországon **95**
Az állam–egyház–oktatás-kapcsolat megváltozása Trianon után **108**
Szekularizáció és vallásos nevelés a harmincas és negyvenes években **137**
A koalíciós korszak állam–egyház–oktatás-viszonyának értékeléséhez **155**
Hitoktatás az ötvenes években **176**
A Kádár korszak hittanhelyzetének lehetséges magyarázatai **201**
Vallásosság a kilencvenes évek három nemzedékében **230**
A rendszerváltás évei és a hittan **263**
Egyházi iskolaindítás és az állam az 1990–1994-es parlamenti ciklus idején **278**
Irodalom- és rövidítésjegyzék **296**

Szerkesztői-szerzői előszó

A „Vallásszociológiai szöveggyűjtemény – 1” egy fokozatosan kibontakozó, másfél évtizedes digitalizációs projekt része. A projekt lényege, hogy hagyományos könyvként, tanulmányként készült szövegeket olyanná alakítsunk, hogy az internetes keresőmotorok akkor is könnyen rájuk találjanak, ha valaki a konkrét könyv vagy tanulmány ismerete nélkül néhány szót üt a keresőbe, s akkor is, ha már tudja, hogy a konkrét könyvet, tanulmányt szeretné használni, s azon belül keres valamit. A megoldandó kihívás az, hogy egy keresett szó a net egészén talán sok milliószor, a forrásként kijelölt szövegben is sok százszor fordul elő – de egy másik szóval történő szűkítésre a keresőmotorok csak akkor képesek, ha nem tanulmány- vagy kötetméretű, hanem jóval kisebb szövegdarabokkal dolgozhatnak.
A projektünk során létrehozott szöveggyűjtemények / szövegtárak némelyikénél adott volt, mi legyen az a szövegegység amit a keresőmotorok számára felkínálunk: a Zsidó Lexikonnál http://mek.oszk.hu/04000/04093/html/ és a Magyar Színházművészeti Lexikonnál http://mek.oszk.hu/08700/08756/html/ a szócikk képezte a természetes keresési egységet. Braham Holokauszt köteténél http://mek.oszk.hu/11800/11857/11857.htm (mivel az eredeti kötethez jól használható tárgy és névmutató tartozott) az oldal tűnt természetes egységnek. Karády Viktor és Nagy Péter Tibor tanulmánykötete http://mek.oszk.hu/10900/10983/html/ esetében alkalmaztuk először a jelenlegi megoldást, azt hogy olyan öt-öt bekezdésből álló szövegdarabokat hozunk létre, melyek lehetővé teszik, hogy a felhasználó az általa keresett szavak egyidejű előfordulására keressen egy-egy konkrét könyvrészletben, vagy éppen megadja, hogy csak azokra a találatokra kiváncsi ahol bizonyos szavak nem fordulnak elő – azaz használja a keresőmotor Boolean operátor funkcióját.
A „Vallásszociológiai szöveggyűjtemény – 1” 1990-s évekbeli tanulmányaimon alapszik, melyekből az ezredfordulón lett „Járszalag és aréna” címen kötet, majd kiadói és könyvkereskedelmi szempontokat figyelembevéve, csak 2014-ben internetes kiadvány: http://mek.oszk.hu/13400/13461 .
A szerkesztő – aki ez alkalommal a szövegdarabok szerzője is – azt reméli: feladatát elsősorban digitális kiadványként tölti be.

Budapest, 2016 december 1

Nagy Péter Tibor